

ואיכיו

הסבת סככות על רפד עמוק לקוראליים מרוצפים

שדי בהפרדת ההאבסה והרביצה בשביל הבהמות, אבל זאת לא אומרת דווקא להרחיק את האבוס מן המרבץ, ולבנותו מחדש על כל הפריטים הכרוכים בו: אבוסים, סוגרים, שולחן האבסה או כביש מקורה גג, קשר לרשת הכבישים הקיימת במשק. אפשר אולי להיפך, לחשוב על הרחקת השטח המיועד למרבץ מן האבוסים הקיימים כבר, ולזכות בקוראל כמעט „קלאסי“, על פי המושגים שלנו ביחס למידות ולצורה.

אפשר להיווכח מהתרשים הר"ב, שניתן לשנות את הסככות בצורה כדלקמן: להשאיר את האבוסים הקיימים עם הגג מעליהם, אך לפרק את הגג מעל לשטח המרופד, לסלק את הקיר והעמודים המפרידים בינו לבין החצר, לצקת רצפת בטון מן האבוסים ועד מקום סככת הרביצה, בהקפדה על שיפועים נכונים וכיווני-ניקוז, ולהקים את סככות הרביצה כדרוש וכמסומן בתרשים.

אציין מספר יתרונות לשינויים המוצעים:

(1) אין צורך לבנות אבוסים ודרכי האבסה חדשים. לעומת זה, על ידי „הוצאת האבוסים החוצה“ יהיה צורך באבוס כפול בתווך — בין שתי הסככות הקיימות ועוד שני אבוסים היקפיים, על כל הכרוך בהם, כאמור לעיל.

(2) הימנעות מחצייה נוספת של שביל ההולכה קרוב למכון החליבה (לעתים אף משימה בלתי אפשרית כלל), ובכל מקרה עניין של סרבול נוסף ומטרד מתמיד לתהליך ההאבסה ולהולכת הבקר אל החליבה וממנה.

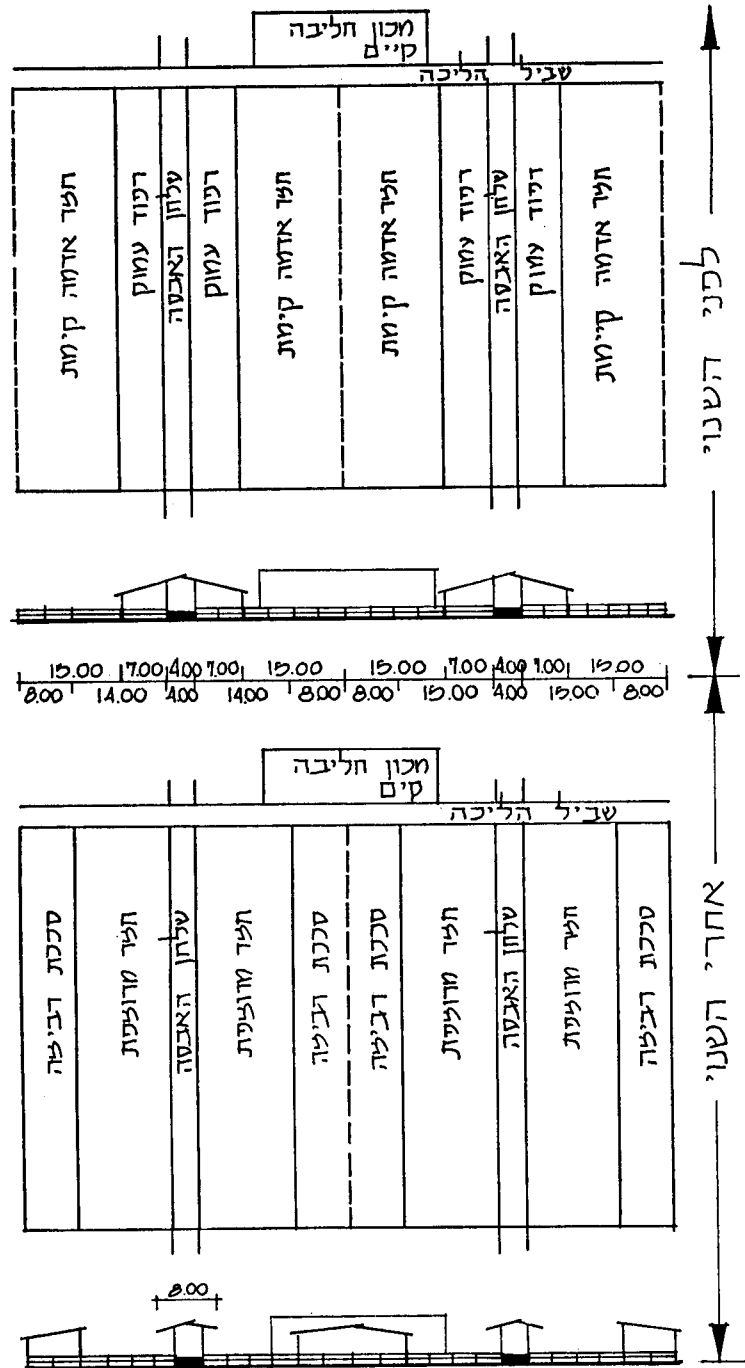
(3) אפשרות נוחה וסבירה של הרמת המפלס ע"י מילוי בעפר לאורך האבוסים הקיימים לפני

מספר רב של משקים בנה במשך השנים מערך — פחות או יותר — שלם של סככות על רפד עמוק עבור הפרות החולבות. במקרים רבים נבנה מכון החליבה בראש שתי סככות כאלה (או אף יותר) על מנת לקצר את שביל ההולכה של הפרות אל ומן המכון. תיאור סכימטי למצב נתון זה ניתן בתרשים הר"ב, תוך ציון המידות של חתך לרוחב המבנים, כולל החצרות, כפי שקיימים במספר משקים.

כיום, יוקר הרפד ועבודת פיוורו מדי יום ביומו — מאלצים את המשקים למצוא פתרונות מתאימים לבעיה, איך להחזיק את פרותיהם בנקיון סביר ולייעל את העבודה בענף. מובן מאליו, שרק משקים בודדים נמצאים במצב ובתנאים (מימון, שטח לבנייה, ועוד) המאפשרים להם לזנוח את המבנים הישנים ולהקים עבור פרותיהם מערך מבנים חדש לגמרי, ובדרך כלל כרוך הדבר בהקמת מכון חליבה חדש, שמחיר בנייתו מרקיע שחקים בימים אלה.

משקים רבים נוכחו לדעת, שכדי לחסוך בריפור, די להפריד בין השטח המיועד למרבץ לבין רצועת ההאבסה. הקוראל מרוצף במון הינו אחת מצורות הרפת שיש בה משום פתרון להפרדת הפונקציות הללו. לזכותו של הקוראל ייאמר גם, שעצם צורתו מאפשרת „גמישות“ רבה בהקשר למידות הפריטים השונים, המהווים אותו. לכן פונים משקים רבים לפתרון זה של הסבת סככות רפד לקוראליים מרוצפי בטון.

אולם, אל לנו להיתפס לגישה שיגרתית במציאת הפתרון ע"י „הוצאת ההאבסה החוצה“. אמרנו,

מבנים משוכלל ויעיל במקומו של הישן, תוך ניצול מירבי של כל הקיים: מכון החליבה, האבוסים, כבישים ועוד, תוך שמירה על הקשר האורגני עם המבנים האחרים המשרתים את הענף במקומו הנוכחי.

(9) בסופו של החשבון נראה לי, שהשינוי המוצע עשוי לדרוש השקעה קטנה מזו של „הוצאת האבוסים החוצה“, כפי שעשו מספר משקים, וזה מהטעם הפשוט שלא יהיה צורך להקים מחדש מערכת אבוסים ולהתאים אליה את מערכת כבישי-הגישה הדרושים, שנוסף ליוקר בנייתן הן גם גוזלות שטח יקר מן הפרות, שהוא מצומצם בלא-הכי.

אין ברשימה זו כדי למצות את כל הפרטים הקטנים, שהם חשובים בודאי לא פחות, ועל אפשרויות התאמתם בכל מקרה ומקרה. הח"מ עומד לרשותו של כל משק לדון עמו ולמצות את הנושא, כדי להשיג את מירב הניצול של הנכסים הקיימים, תוך שמירה על עקרונות המימשק הטוב של הענף בעתיד.

מרדכי מלען

24.7.1974

יציקת רצפות הבטון, דבר שיוסיף איזורור חיוני. (4) ניצול כל השטח „בין הגדרות“ לאחזקת פרות ומניעת בזבזו לדרכים נוספות ומיותרות.

(5) הקמת סככות הרביצה במפלס מורם בהרבה מן האפשרי בסככות הקיימות, אשר מבטיח איזורור משופר ולהתייבשות יותר טובה של שטח המרבץ במשך כל ימות השנה.

(6) הרמת כל שטח הרפת תקל גם על ניקוזו ותמנע חדירתם של מיי-נגר עיליים לתוכו מן השטחים שמסביב.

(7) את השינויים ניתן לבצע בשלבים, מבלי להכביד כמעט על העבודה ברפת בתקופת הבנייה. כמו כן, אפשר להתאים את קצב והיקף השינויים ליכולת הטכנית של המשק בביצוע ולאפשרויות המימון שבידיו.

(8) ברוב המקרים ניתן עדיין להאריך את הסככות הקיימות, וכמוהן גם את מערך הקוראלים לאחר השינוי המוצע. בהתחשב עם קרבת מכון החליבה הקיים ושביל ההולכה בראש החצרות, הרי שינוי מוצלח של סככות הרפד הקיימות, עם או בלי הארכה, יזכה את המשק במערך

מסביב למיכון

התפתחויות אחרונות בחליבה

בזיקים ועין-שמר הפעילו „מסירי גביעים“ אוטומטיים, ובמעברות עומדים לפני התקנתם כעת. עדיין מוקדם לדווח על יעילותם, אבל מהניסיון המועט עד כה אין לצפות לבעיות טכניות מיוחדות. עיקר הבדיקה והבחינה צריכות להתייחס להתאמת המכשירים לניהול ומימשק

מכוני חליבה רוטאריים נבנים בארבעה משקים קיבוציים, והקמתם נמצאת בשלבים שונים. שני הקיבוצים גבעת-חיים קרובים לגמר בניין המכונים, ומרחביה ומולדת יבואו אחריהם. בארבעתם מת-קינים שדרות דג רוטאריות בנות 28 יחידות חליבה.

לציבור הבוקרים, לידיעתכם וטובתכם!

אנו מפנים תשומת לבכם לחשיבות ההעברת אלינו — למזכירות ה.מ.ב. עותק אחד מכל חליפת מכתבים עם סוכני מכונות חליבה, בהקשר למחירי המכונות, חלפים ושירותים, כולל התקנת ציוד חדש. המחירים נקבעים במו"מ בין קרנות התנועות ההתיישבותיות לסוכנויות השונות בהשתתפותנו, וחשוב לנו המידע על הנעשה בשטח זה. שלמה דורי, המזכירות